

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE
STATICKÁ PEVNOST LOPATKY OSOVÉHO VENTILÁTORU PRO ZTÍŽENÉ
PROVOZNÍ PODMÍNKY

Autor: Lukáš HORÁK
Vedoucí práce: Ing. Jan KRYSTEK, Ph.D.

Diplomová práce je přehledně rozdělena do 7 kapitol včetně úvodní a závěrečné části. Svým obsahem odpovídá zadání, autor podrobně popisuje vstup do řešené problematiky a jednotlivé kroky řešení.

Práce obsahuje 38 obrázků a 14 tabulek k vysvětlení řešené problematiky a prezentaci výsledků. Odkazovaná literatura zahrnuje celkem 34 dokumentů ve vztahu k řešené problematice. Po formální stránce je možno hodnotit práci jako přehledně zpracovanou s odpovídající grafickou úpravou. Pokud bych mohl něco vytknout, je to přehlédnutí drobných překlepů a nejednotná terminologie v rámci dokumentu. Je ale pravdou, že v oboru lopatkových strojů není zcela ustálená terminologie tak, aby byla shodná např. pro osově ventilátory, větrné turbíny a letecké vrtule. Patrně proto, že student čerpal vstupní informace z různých zdrojů a oborů, jsou v některých částech práce používány pro stejnou část konstrukce různé názvy, např. „pata“ a jinde „kořenová část“, nebo v jiné části bylo použito označení „nosný kotouč“ a měla by to být spíše „rotorová hlava“, atd.

Nejde v žádném případě o závažná pochybení, která by měla mít vliv na celkové hodnocení.

Úvodní část diplomové práce je určitou rešerší a úvodem do konstrukce ventilátorů, jejich členění dle principu funkce a v případě osových ventilátorů do jejich základních částí. Úvod je uzavřen stručným popisem typické lopatky osového ventilátoru a způsoby provozního zatížení lopatek a jejich laboratorního zkoušení.

V dalších částech je proveden rozbor materiálů od klasických kovových konstrukčních až po kompozitní. Zde si nemohu odpuště poznámku, opět k terminologii, že je významný technický rozdíl mezi hliníkem, duralem a obecně hliníkovou slitinou. V běžné technické mluvě sice tyto rozdíly často pomíjíme, protože víme, o čem se mluví, ale v odborném textu by se toto stávat nemělo. Stejně tak je rozdíl ve významu fyzikálních charakteristik „geopolymery“ a „vyztužené kompozitní vrstvy s geopolymerní maticí“. Pokud musím zjišťovat při četbě textu až podle hodnot v tabulce, o který z materiálů se jedná, snižuje to jinak vysokou úroveň odvedené práce.

Závažnější výtka mám k části, která se váže k popisu lopatky, konkrétně k simulaci odstředivé síly tahovým zatížením. Vzorec (4.1) je samozřejmě správně, ale poloměr „r“ není k myšlenému řezu, ve kterém vyšetřujeme průběhy napětí. Jde o vzdálenost k hmotovému těžišti „odříznuté“ části nad tímto řezem, která generuje působící silový účinek.

To je mimochodem také důvod, proč v rámci projektu této lopatky je počítáno s realizací statické zkoušky paty lopatky a až teprve následně obdobné zkoušky roztočením v experimentálním zařízení ZVVZ. Odstředivé síly nelze simulovat v celé délce lopatky jednou tahovou zkouškou, protože působící silový účinek se vyvíjí od špičky k patě, tj. od nuly do maxima.

Student v dalších částech textu postupně popisuje realizované experimenty na speciálních zkušebních tělesech až po samotné prototypy lopatek. Prací se účastnil a jejich výsledky zahrnul do tvorby výpočtových modelů.

Je třeba zdůraznit, že projekt FW01010153 z programu TREND pracuje se zcela novým způsobem využití materiálů, pro které nejsou dosud k dispozici ověřené materiálové charakteristiky a ani technologické postupy zajišťující opakovatelnost výroby. Student byl tedy postaven před složitou úlohu, kdy se musel vypořádat s rozsáhlými nejistotami u vstupních souborů dat při tvorbě výpočtových modelů. Z tohoto úhlu pohledu jsou jím dosažené výsledky a jejich shoda s daty z experimentu velmi dobré.

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE
STATICKÁ PEVNOST LOPATKY OSOVÉHO VENTILÁTORU PRO ZTÍŽENÉ
PROVOZNÍ PODMÍNKY

Autor: Lukáš HORÁK

Vedoucí práce: Ing. Jan KRYSTEK, Ph.D.

Ze své vlastní praxe mohu potvrdit, že výpočty kompozitních vrtulových listů, lopatek ventilátorů nebo lopatek větrných turbín představují složitou úlohu a obvykle si žádají tvorbu řady dílčích modelů pro ověření materiálových charakteristik, a i tak je obtížné dosáhnout stejně dobré shody výpočtů statické pevnosti a modálních charakteristik. Zjištěný rozdíl mezi materiálovými daty použitelnými pro statické a dynamické výpočty je značný, ale v tomto oboru ne zas až tak výjimečný.

Celkově na mne udělala předložená práce velmi dobrý dojem, a to především svou šíří záběru, který nepomíjí potřebu porozumět širšímu kontextu řešené problematiky. Pro správnou interpretaci výsledků je důležité porozumět jak provozním podmínkám daného díla, tak i způsobu získávání vstupních dat, potřebným metodikám zkoušek a následně od toho odvozovat použité výpočtové modely. Vzniká tak uzavřená smyčka vzájemně na sebe navazujících výsledků, pomocí kterých lze následně činit přiměřené kroky v konstrukčních a technologických změnách pro dosažení požadovaných vlastností nového produktu.

K práci mám následující připomínky a dotazy:

1. Doporučuji autorovi věnovat větší prostor a pozornost prezentaci výsledků výpočtů. Například v Obr. 20 jsou uvedeny výsledky MKP výpočtu dvoukořenu, ale schází informace o tom, jaké jsou použité jednotky výpočtu a schází porovnání s výsledkem experimentu. Lze sice dovodit, že jde o napětí v Pascalech, nicméně obrázek je malý, obtížně čitelný a měl by být doplněn vysvětlující legendou. Vhodné by bylo zde uvést i to, že výpočet odpovídá zatížení 30 kN, aby toto nemusel čtenář hledat skryté někde v textu na jiné straně.
2. Tabulka 7d s výsledky k dvoukořenu je neprakticky umístěna do další kapitoly k části týkající se lopatky.
3. Bral autor výpočtů v úvahu skutečnost, že objemový podíl výztuže v monovrstvě je v podstatě dán plošnou hmotností a konstrukcí tkaniny, hustotou matrice a případné přebytky matrice je možno do vlastností elementu zahrnout jako samostatnou vrstvu izotropního materiálu? Je tak možno korigovat technologické vlivy bez nutnosti lokálně přepočítávat charakteristiky monovrstvy.

Práci hodnotím známkou VÝBORNĚ.

Ing. Vilém Pompe, Ph.D.

V Praze 10.06.2022